

Vraag 1

Een 81-jarige vrouw is bekend met de ziekte van Alzheimer en woont op de PG-afdeling van een verpleeghuis. Tijdens een wandeling buiten met haar dochter is zij op straat gevallen. Zij heeft hierbij een schaafwond op haar knie en een snijwond aan haar hand opgelopen. Bij thuiskomst worden de wonden schoongemaakt en verzorgd door de verzorgende. De dochter vraagt zich af of het nog nodig is dat haar moeder een injectie krijgt vanwege het risico op tetanus.

- a. Is het noodzakelijk om bij deze patiënte een tetanusprofylaxe te overwegen?

Indicaties om een tetanusprofylaxe te overwegen zijn:

- Open wond met (mogelijk) contact met straatvuil, aarde of mest
- Dierenbeet
- Diepe 2e- en 3e-graads brandwonden

Gezien haar leeftijd is deze patiënte als kind niet gevaccineerd. Dus het is van belang om te achterhalen of zij in het verleden toch nog gevaccineerd is. Indien dit langer dan 10 jaar geleden is, dan is het advies om een tetanusprofylaxe te geven.

Stel, er is een indicatie om deze patiënte een tetanusprofylaxe te geven. Zij heeft niet eerder een tetanusprofylaxe of tetanusvaccinatie ontvangen.

- b. Waar moet deze tetanusprofylaxe uit bestaan bij deze patiënte?

Tetanusimmunoglobuline en een volledig tetanusvaccinatieschema. Een volledig tetanusvaccinatieschema bestaat uit één vaccinatie op drie tijdstippen: 0, 1 en 7 maanden na het incident.

- c. Hoe snel moet deze tetanusprofylaxe gegeven worden?

De incubatietijd van tetanus varieert van 24 uur tot 3 weken. Het is daarom belangrijk om de tetanusimmunoglobuline (TIG) en de tetanusvaccinatie zo snel mogelijk na de verwonding toe te dienen. Mocht u er later achter komen dat er een tetanusprofylaxe nodig is, dan is het nog zinvol om dit tot 21 dagen na de verwonding te geven.

Zie ook:

- [LCI-richtlijn Tetanus \(RIVM\)](#)
- [Hoe snel tetanusvaccin toedienen na verwonding \(RIVM\)](#)
- [Schema RIVM Tetanus post-expositieprofylaxe \(PEP\) bij wonden](#)

Vraag 2

Een 68-jarige man heeft bij een valpartij een snijwond aan het gelaat opgelopen. De specialist ouderengeneeskunde heeft deze wond gehecht.

- a. Op welke termijn moeten deze hechtingen weer verwijderd worden?

Na 3 – 5 dagen, vanwege de locatie in het gelaat en daarmee het cosmetisch belang. Het tijdstip waarop de hechtingen verwijderd moeten worden hangt af van twee factoren: de mate van spanning en het belang van het cosmetisch resultaat. De wond hecht beter als de hechtingen langer blijven zitten. Maar voor het cosmetisch resultaat is het beter om de hechtingen zo kort mogelijk te laten zitten.

Vraag 3

De specialist ouderengeneeskunde ziet een 73-jarige vrouw die door haar kat in haar hand is gebeten. De bijtonden zijn goed gereinigd en er is een wondbehandeling afgesproken. De patiënte vertelt dat zij 6 jaar geleden ook eens gebeten is door haar kat, zij heeft toen 3 vaccinaties voor tetanus ontvangen.

- a. Wat moet de specialist ouderengeneeskunde nog meer afspreken voor deze patiënte?
Het starten van antibiotica. Bijtonden van mensen en dieren (vooral katten) hebben een hoog risico op infectie. Keuze van het antibioticum is afhankelijk van eventuele allergie. Een goede eerste keuze is amoxicilline/clavulaanzuur, alternatieven zijn clindamycine of doxycycline.

Zie ook:

- [website Huidziekten.nl over bijtonden](#)
- [NHG-standaard Bacteriële huidinfecties](#)